

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.07.01.2026

Güldeğer VARLI
Van Milletvekili

Türkiye'nin zorlu iklim koşullarına ve dağlık, eğimli coğrafi yapıya sahip bölgelerinde kış aylarında yaşanan doğal afetler, yeterli ve zamanında önlemler alınmadığında ağır sonuçlara yol açmaktadır. Belli bölge ve illerde her yıl tekrarlanan çığ olayları, can ve mal kayıplarına neden olmakta; ulaşım, sağlık, tarım ve hayvancılık faaliyetlerini durma noktasına getirmektedir.

Son bir hafta içerisinde Van, Hakkâri ve Artvin olmak üzere birçok ilde meydana gelen çığ olaylarında insanlar yaşamını yitirmiş, yüzlerce hayvan telef olmuş, çok sayıda yerleşim yerinin yolu ulaşımına kapanmıştır.

Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Aksu Yaylası'nda meydana gelen çığda iki çoban (Suat Temel, Afganistan uyruklu Kerimullah Azizulla) hayatını kaybetmiş, çoban Bülent Gezer için de arama kurtarma çalışmalarının hava koşullarına bağlı olarak sürdürüldüğü bildirilmiştir. Van'ın Çatak ilçesinde bir evin üzerine düşen çığ nedeniyle 61 yaşındaki Gülnaz Bitik yaşamını yitirmiş; bölgede devam eden riskler nedeniyle 22'den fazla ev tedbir amaçlı tahliye edilmiştir. Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı Yalaztepe Mahallesi'nde meydana gelen çığda ise çok sayıda hayvan enkaz altında kalmıştır. Hakkâri'nin Taşbaşı köyüne bağlı İde Mezrası'nda yaşanan çığda 8 boş ev ve 2 ahır zarar görmüş, yaklaşık 120 küçükbaş hayvan telef olmuştur.

Özellikle Van, sert iklim koşulları, yoğun kar yağışı, dağlık ve eğimli yapısı nedeniyle her yıl ciddi çığ tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Son günlerde etkili olan yoğun kar yağışı sonucunda Van genelinde 670'ten fazla yerleşim yerinin yolu ulaşımına kapanmış, yurttaşlar temel kamu hizmetlerine erişimde ciddi sorunlar yaşamıştır. Bölge genelinde yaşanan buzlanma

ve don olayları karayolu ve havayolu ulaşımını aksatmış, günlük yaşam büyük ölçüde durmuştur.

Öte yandan, 4-5 Şubat 2020 tarihlerinde Van'ın Bahçesaray ilçesinde meydana gelen çığ olayında resmî verilere göre 42 kişi yaşamını yitirmiş, 84kişi de yaralanmıştır. İlk çığın ardından gerekli güvenlik önlemleri alınmadan sürdürülen arama kurtarma çalışmaları sırasında ikinci bir çığın meydana gelmesi, yaşanan kayıpların ihmal ve tedbirsizlik boyutunu gözler önüne sermiştir.

Tüm bu olaylar, öngörülebilir doğal afetlerin kader olmadığını; yaşam hakkını esas alan, önleyici bir afet politikasının zorunlu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Çığ riski yüksek bölgelerde hayvancılıkla geçimini sağlayan çiftçilerin zararlarının tespiti ve telafisi için yürütülen çalışmalar nelerdir?
2. Son bir hafta içerisinde çığ olayları nedeniyle telef olan hayvan sayısı il bazında kaçtır?
3. Çığ riski bulunan mera, yayla ve kırsal alanlar için erken uyarı ve koruyucu tedbirlere yönelik bir planlama yapılmakta mıdır?
4. Hayvan barınaklarının, ahırların çığ riskine karşı güçlendirilmesine yönelik bir destek programı bulunmakta mıdır?